

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

g. Marjan Šarec, Predsednik Vlade RS

Gregorčičeva 20, 25

1000 Ljubljana

Ljubljana, 15. februar 2019

Spoštovani gospod Marjan Šarec, Predsednik Vlade RS!

S sodelavci Vseslovenskega združenja malih delničarjev (VZMD) smo se odločili, da vam pišemo v pričakovanju vladne obravnave predloga Zakona o postopku sodnega varstva imetnikov kvalificiranih obveznosti bank (ZPSVIKOB).

Spoštujemo vas kot neobremenjenega nosilca ene najodgovornejših javnih funkcij, kjer po lastnih navedbah zasledujete dvig ravni upravljanja z zadevami skupnega družbenega pomena. Ta je po našem prepričanju mogoč le, če novi **nosilci javnih funkcij ne boste - hote ali nehote - »posvojili« vzorcev, modelov in rešitev nekaterih prejšnjih, obremenjenih nosilcev javnih funkcij.**

Naš namen ni, da bi vam v pričujočem dopisu opisovali naše videnje vseh nepravilnosti, do katerih je prišlo v postopku odvzema delnic in podrejenih obveznic vlagateljev v slovenske banke z izdajo zloglasnih odločb Banke Slovenije (BS) o »izrednih« ukrepih, ob sklicevanju na - še vedno tajne(!) - nestandardne cenitve. Dovolite pa, da vas docela dobronamerno opozorimo, da **isti birokratski pripravljavci, ki so odgovorni za snovanje teh »izrednih« rešitev, že leta 2016 spoznanih za protiustavne, sedaj krojijo poglobitve determinante ZPSVIKOB, ki naj bi prizadejane krivice popravil.**

Po tem, ko se je konec leta 2018 izteklo peto leto protiustavnega teptanja pravic vlagateljev v slovenske banke, tako ne preseneča, da **Osnutek ZPSVIKOB, ki ga je 1. 2. 2019 objavilo Ministrstvo za finance, oškodovanim vlagateljem ter slovenski državi in skupnosti »ponuja« vsaj še desetletje izdatnega mletja sodnih mlinov.** Kako drugače razumeti, da pripravljavci zakona pričakujejo tako dolgotrajne in zapletene postopke ugotavljanja odškodnin, da jim sodišča, ki bi bila po rednih pravilih pristojna odločati, ne bodo kos, temveč naj bi bilo treba izbrati eno samo sodišče (mariborsko), ki se bo ukvarjalo s položajem vseh šestih bank, katerih vlagatelji so bili razlaščeni?! Mar ne bi bilo dovolj izvesti novo - tokrat z mednarodnimi standardi skladno - vrednotenje premoženja bank na presečni dan, na katerega BS zatrjuje, da so imele negativen kapital, in zatem izhajati iz teh vrednotenj?

S strokovnimi sodelavci VZMD javno sprašujemo, zakaj bi morali biti po vseh dosedanjih javnih razkritjih nepravilnosti pri ravnanju BS ob odvzemu premoženja bančnim vlagateljem (vključno z (i) julija 2016 izdano odredbo Okrožnega sodišča v Ljubljani za hišno preiskavo BS, (ii) decembra 2018 razkritim dejstvom, da je Nacionalni preiskovalni urad, zoper vodilne BS zaradi njihovih ravnanj pri bančni »sanaciji«, podal ovadbo Specializiranemu državnemu tožilstvu, ter (iii) nedavnim razkritjem VZMD, da je Svet BS v prvem tednu decembra 2013 sprejel drugačno, milejšo odločitev o »sanaciji« bank, ki ni vključevala razlastitve vlagateljev,

nato pa to odločitev spremenil in to dejstvo zamolčal ne le javnosti, temveč tudi sodiščem in vsem drugim pristojnim organom), **oškodovanci po petih letih krivic šele začeti svojo pot do pravice, in to iz maksimalno deprivilegirane položaja?**

Zato iz VZMD, spoštovani Predsednik Vlade, na vas javno apeliramo, da se s svojimi pooblastili in avtoriteto zavzamete, da razlaščenim vlagateljem ne bi bilo treba kreniti na pot do pravice iz maksimalno deprivilegirane položaja, temveč z enakovrednega položaja z BS: ker je **BS to situacijo povzročila in se pri tem sklicevala na nestandardne in še vedno tajne cenitve, ki skrajno odstopajo od še danes javno objavljenih računovodskih izkazov bank na isti presečni dan (30. 9. 2013 pri NLB, NKBM, Abanki, Probanki in Factor banki; 30. 9. 2014 pri Banki Celje), naj Republika Slovenija, kot odgovorna za pravno državo, poskrbi za objektivno vrednotenje, ki naj ga opravi neodvisni izvedenec po mednarodnih standardih za vrednotenje premoženja bank, še preden bodo razlaščeni vlagatelji vlagali tožbe in si s tem – že tako razlaščeni(!) – ustvarjali še dodatne stroške.**

Le na ta način bodo deset-tisoči vlagateljev prejeli vsaj neko zadoščenje še za časa svojega življenja. Ni isto, če se krivice popravijo tistemu, ki so mu storjene, ali pa če se popravijo njegovim dedičem ali celo dedičem njegovih dedičev. Zavedajoč se, da je bilo med razlaščenimi vlagatelji tudi deset-tisoče upokojencev, ravno tako pa so ogromne vložke imeli slovenski pokojninski skladi, bi bilo **skrajno neodgovorno sprejeti ureditev, ki bi kakršnokoli poplačilo odmaknila še vsaj za desetletje v prihodnost.** Čeprav vsem in vsakomur želimo, da bi dočakal vsaj sto let, nam statistika izkazuje, da v vseh primerih izid žal ne bo mogel biti takšen. Podaljšati življenj teh ljudi seveda ne morete, imate pa kot Predsednik Vlade moč, da dosežete vsaj delno popravo krivic bančnim razlaščencem še v času, ko ima to zanje pomen.

Nazadnje vas k ukrepanju za sprejem predlagane rešitve pozivamo tudi v prepričanju, da si Republika Slovenija ne želi (domačim) vlagateljem ponovno in dokončno sporočiti, naj svoja sredstva in prihranke raje odnašajo drugam in npr. vlagajo v avstrijske ali italijanske banke, kjer jih bosta avstrijska in italijanska država zaščitili bistveno bolje – tako kot sta jih v zadnjih letih že zaščitili v državno saniranih bankah Hypo Alpe Adria, Monte Paschi di Siena, Banca Tercas, Banca Romagna Cooperativa, Banca Etruria, Banca Marche, Cassa di Risparmio di Chieti in Cassa di Risparmio di Ferrara, kjer so - kljub izkazani insolventnosti teh bank - po njihovi sanaciji vse fizične osebe, imetnice njihovih obveznic, prejele od 80 do 100-odstotno poplačilo.

V pričakovanju cenjenega odziva,

z odličnim spoštovanjem,

mag. Kristjan Verbič
Predsednik VZMD

